

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

15 פברואר 2012

ת"פ 4202-09

לפני כבוד השופט צבי גורפינקל

המאשימה

מדינת ישראל - מיסוי וכלכלה

ע"י ב"כ עוה"ד שרון פרידמן, ורד שפילמן

נגד

הנאשמים

1. **שלמה רכט** – בעצמו

ע"י ב"כ עו"ד תימור בלן

2. **חיים שמיר** – בעצמו

ע"י ב"כ עוה"ד נויט נגב, רונן מנשה וארז הראל

3. **פועלים שירותי נאמנות בע"מ**

ע"י ב"כ עוה"ד פנחס רובין ודנה גרובר

4. **ארקדי גאידמק** – בעצמו

ע"י ב"כ עוה"ד פרופ' דוד ודפנה ליבאי,

5. **נחום גלמור** – בעצמו

ע"י ב"כ עוה"ד נבות תל-צור, ז'ק חן, עינת בן-משה ואריאל כפרי

6. **רם לוי** – בעצמו

ע"י ב"כ עו"ד מיכה פטמן

7. **קרן ללום** – בעצמה

ע"י ב"כ עוה"ד מעוז איתן

חקיקה שאוזכרה:

[חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 52, 415, 416, 423, 424\(2\)](#)[חוק סדר הדין הפלילי \[נוסח משולב\], תשמ"ב-1982; חסד"פ; חסד"פ: סע' 94\(ב\)](#)[חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000: סע' 3\(א\), 3\(ב\), 31\(ג\)](#)[פקודת הבנקאות, 1941: סע' 14\(ב\)](#)

מיני-רציו:

* בימ"ש מחוזי קיבל הסדר טיעון שהוגש בין התביעה לנאשמים ביחס לעבירות של קבלת דבר במרמה, עבירות של הלבנת הון ועוד בקובעו, כי כתב האישום המתוקן, שהוגש במסגרת הסדר הטיעון, משקף את התוצאה הראויה בעקבות שמיעת העדויות בבית המשפט.

* דיון פלילי – הסדר טיעון – אישורו

* דיון פלילי – הסדר טיעון – עריכתו

* דיון פלילי – הסדר טיעון – מעורבות בית-המשפט

גזר דין בעניינם של הנאשמים 1-5, אשר כתב האישום המקורי שהוגש נגדם ייחס להם עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עשיית פעולה ברכוש אסור במטרה להסתיר את מקורו ואת זהות בעלי הזכויות בו, עשיית פעולה ברכוש או מסירת מידע כוזב במטרה למנוע דיווח ורישום כוזב במסמכי תאגיד בכוונה לרמות.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, כב' השופט צביר גורפינקל, קיבל את הסדר הטיעון שבין הצדדים, בקובעו כדלקמן:

כתב האישום המתוקן הוגש בעקבות הסדר הטיעון, ועל פי הסדר זה, הוסכם כי על הנאשמים 1 ו-2 יוטל עונש על פי סעיף 52 [לחוק העונשין](#), נאשם 1 ישלם קנס בסך 21,000 ₪, נאשם 2 יוטל קנס בסך 15,000 ₪, נאשמת 3 קנס בסך 42,000 ₪. לגבי הנאשמים 4 – 5 הוסכם כי יוטל עונש לפי סעיף 52 [לחוק העונשין](#), כ"א מהנאשמים 4 ו-5 ישלם קנס בסך 21,000 ₪. כמו כן נרשמו הודעות הנאשמת 3 בדבר נכונותה לשלם כחלק מההסדר, מבלי שהדבר מהווה קנס או רכיב ענישה סך של 9 מיליון ₪ לאוצר המדינה וכ"א מהנאשמים 4 ו-5 הסכים לשלם כחלק מההסדר, מבלי שהדבר מהווה קנס או רכיב ענישה, סך של 3 מיליון ₪ לאוצר המדינה.

הסדר הטיעון הושג לאחר ניהול ישיבות מרובות, שמיעת כל עדי התביעה ודיונים פוריים שנערכו באולם ביהמ"ש, שבחלק מהם היה ביהמ"ש שותף פעיל. כתב האישום המתוקן שהוגש במסגרת הסדר הטיעון משקף את התוצאה הראויה, לאחר שמיעת העדויות, כאשר יש לזכור כי לא תמיד התמונה המצטיירת בעת הגשת כתב האישום על פי חומר החקירה, היא בהכרח אותה תמונה המצטיירת לאחר ליבוץ הדברים בביהמ"ש באמצעות חקירת עדים וביצוע חקירות נגדיות, תוך הגשת מסמכים רלבנטיים. הסדר הטיעון ראוי, ויש לכבדו.

החלטה (נאשמים 6 ו-7)

לאחר שהסתיימה פרשת התביעה, הודיע ב"כ המאשימה כי הוא מסכים לבטל את כתב האישום שהוגש נגד הנאשמים 6 ו-7.

ב"כ הנאשמים והנאשמים עצמם מסכימים כי כתב האישום כנגדם יבוטל, למרות שפרשת התביעה הסתיימה כבר, לאור זאת אני מבטל את כתב האישום שהוגש נגד הנאשמים 6 ו-7 בהתאם [לסעי' 94 \(ב\) לחסד"פ](#).

נרשמה הודעת התביעה כי לא יוגש כתב אישום נגד הנאשמים בגין פרשה זו.
ניתנה היום, כ"ב שבט תשע"ב, 15 פברואר 2012, במעמד הצדדים.

צבי גורפינקל, שופט

גזר דין (נאשמים 1-5)

נגד הנאשמים הוגש כתב אישום מקורי שייחס להם עבירות של קבלת דבר במרמה
בנסיבות מחמירות לפי [סעי' 415 לחוק העונשין](#), תשל"ז-1977, עשיית פעולה ברכוש
אסור במטרה להסתיר את מקורו ואת זהות בעלי הזכויות בו לפי [סעי' 3 \(א\) לחוק](#)
[איסור הלבנת הון](#), תש"ס-2000, עשיית פעולה ברכוש או מסירת מידע כוזב במטרה
למנוע דיווח לפי [סעי' 3\(ב\) לחוק](#) איסור הלבנת הון, רישום כוזב במסמכי תאגיד
בכוונה לרמות, לפי [סעי' 423 לחוק](#) העונשין.

חלק מהאישומים התייחסו לעבירות לכאורה שבוצעו בניגוד לצו איסור הלבנת הון
(חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים) תשס"א-2001, שנקרא
הצו הבנקאי, החל מחודש מרץ 2002.

בפתח הדיון נטענו טענות מקדמיות שונות, שאחת מהן התייחסה לתוקף הצו
הבנקאי שאמור היה להכנס לתוקף ביום 17.2.02, אולם נחתם ע"י שר המשפטים
רק ב- 19.5.02, ופורסם ברשומות ביום 22.5.02.

בהחלטה מיום 20.2.11 קבעתי כי אין לקבל את הטענה שהחוק לא נכנס לתוקף
כלל, אלא פקע בשל אי חתימת הצו במועד, אולם יחד עם זאת לא ניתן להחיל את
תוקף הצו רטרואקטיבית מיום 17.2.02, ואף שנפל פגם בהליך המינהלי, בכך שהצו
לא נחתם במועד והנוסח שפורסם לא הובא לפני ועדת חוקה, חוק ומשפט, הרי
הפגמים הללו הם טכניים, וקבעתי כי הפתרון הוא הפעלת הדוקטוריינה של הבטלות
היחסית, דהיינו קביעת המועד שבו יכנסו הפרטים ג' ו- ה' של החוק לתוקף הוא יום
פרסום הצו ברשומות – 22.5.02.

לאור זאת, קבעתי שכל המעשים שבוצעו לפני 22.5.02, אינם מהווים עבירה, וניתן
להתייחס רק לאלה שבוצעו לאחר פרסום הצו, מיום 22.5.02 ואילך.

בתיק זה קויימו עשרות ישיבות, ונשמעו 17 עדים מתוך 66 שבכתב האישום, והצדדים השכילו לצמצם את המחלוקת העובדתית באופן שתתייתר העדתם של יתר העדים, והוסכם להגיש את המסמכים שהעדים מתייחסים אליהם בכתב, וכך הוגשו לביהמ"ש אלפי מסמכים מוצגים.

חלק מהעדים, נשמעו מהולנד באמצעות וידאו קונפרנס שנוהל מביהמ"ש בישראל, ונשמעו עדים בביהמ"ש בהולנד, בסיוע שופטות הולנדיות, הליך שארך זמן ממושך בשל הצורך לתאם מועדים ולבצע הליך בין רשויות הולנד לרשויות בישראל.

ב"כ הצדדים ניהלו את הדיונים ברמה מקצועית גבוהה, באיפוק ובמכובדות, ואפשרו לביהמ"ש להתערב במהלך הדיונים ולהשמיע הערות תוך כדי מהלך המשפט, דבר שסייע לצדדים להתקרב בעמדותיהם, ולהגיע בסופו של דבר להסדר טיעון מושכל, שמשקף נאמנה את התנהלות הדיונים, ככל הנראה היה קרוב גם לתוצאה הסופית שביהמ"ש היה מגיע אליה אם היה המשפט מוסיף להתנהל, דבר שחסך עשרות ישיבות נוספות, הצורך שמיעת פרשת ההגנה, הגשת סיכומי הצדדים וכתירת הכרעת דין, בכך נחסכה לפחות שנה נוספת בשמיעת דיונים.

כאמור הצדדים הגיעו להסדר טיעון, ביחס לנאשמים 1-5, כאשר התביעה הסכימה לבטל את כתב האישום כנגד הנאשמים 6 ו-7.

הנאשמת 3 היא תאגיד עזר בנקאי של בנה"פ, ומורשית לתת שרותי בנקאות בישראל, ואינה מורשית לעסוק בקבלת פקדונות כספיים וניהול חשבונות עובר ושב. לאור זאת נפתחו אצל הנאשמת 3 תיקי נאמנות עבור לקוחותיה, בעוד שחשבונות הבנק נפתחים הלכה למעשה בסניפים המורשים של בנה"פ בע"מ.

הנאשם 1, עבד בבנה"פ משנת 1973, ובין השנים 1997-2003 שימש כיו"ר הדירקטוריון של נאשמת 3. הוא היה יו"ר פעיל, ואחראי בין היתר על גיוס לקוחות, קביעת נהלים וטיפול אישי בלקוח הגדול ביותר של החברה – הנאשם 4.

נאשם 2 עובד בבנה"פ משנת 1974, בין השנים 1994-2004 שימש כמנכ"ל של הנאשמת 3, והיה ממונה על כלל פעילות הנאשמת ועובדיה.

נאשם 4 הוא איש עסקים בינלאומי, שהיה לקוח של הנאשמת 3, וניהל בה תיק נאמנות.

נאשם 5 הוא איש עסקים בעל נסיון בתחום הכימיקלים.

בחודש מרץ 2002, החליטו הנאשמים 4 ו-5 לרכוש את חב' טרמופוסט שהיא חברה פוספטים הרשומה בהולנד, הנאשמים סברו כי בנק אמרו, שהוא תאגיד הרשום בהולנד והחזיק ב-20% ממניות חב' טרמופוסט וניהל את המו"מ למכירתה, לא יסכים למוכרה, אם ידע שנאשם 4 מתכוון לממן את העסקה בפועל. באותה עת, היה הנאשם 4 בעל שליטה בחברה שהתכוונה לרכוש את טרמופוסט, היא חברת קזפוספט קזחסטן. לאור זאת ניהל הנאשם 5 את המו"מ לרכישת החברה תוך שהנאשמים 4, 5 אינם מגלים את זהותו של נאשם 4 כבעל אנטרסים וזיקות לעסקה.

מדובר איפוא בתחבולה, שעל פיה ניהל נאשם 5 מו"מ לרכישת טרמופוסט והנאשמים 4, 5 לא גילו כי השליטה בחברה הרוכשת היא של נאשם 4 שאף מתכוון לממן את העסקה.

הנאשמים 1 ו-3 ידעו על הקשר שבין נאשמים 4, 5 לצורך רכישת טרמופוסט, ועל כך שנאשם 4 מתכוון לממן את העסקה, והעמיד בפועל מימון במהלך המו"מ. הנאשמים 1 ו-3 לא דאגו לכך שינתן ביטוי לענין זה במכתב הבקשה ובמכתב הליווי שנשלחו לאמרו בנק, תוך שהם מודעים לכך שהדבר עשוי לפגוע בניהול התקין של הנאשמת 3.

הנאשמים 4, 5 ביצעו מצגים שהיה בהם להוות ניצול טעות של אמרו בנק שאין בה מרמה, וכך התאפשר להמשיך לנהל את המו"מ, ולנהל הליך של בדיקת נאותות, והם קיבלו בלעדיות להמשך המו"מ.

במסגרת מעורבותם במכתב הבקשה ובמכתב הליווי, הציגו הנאשמים 1 ו-3 לפני אמרו בנק מצגים שבמסגרתם לא צויין קיומו של הקשר בין נאשם 4 לנאשם 5, אף שנאשמים 1 ו-3 היו מודעים לו.

הנאשמים 4 ו-5 פעלו כדי להציג לאמרו בנק מצג שהכספים נשוא התחבולה, אינם כספיו של נאשם 4, אלא כאילו כספים שנשלטים ע"י נאשם 5, למרות שהכספים היו של נאשם 4 בלבד.

הנאשמים 4 ו-5 ביצעו העברה סיבובית של 50 מליון \$ מחשבונו הפרטי של נאשם 4 לנאשמת 3, דרך חשבון קזפוספט בסניף 535 של בנה"פ, אל חשבון קזפוספט

בנאשמת 3 וחזרה לחשבונו הפרטי של נאשם 4 בנאשמת 3, תוך רישומו של נאשם 5 כנהנה בחשבון קזפוספט בסניף 535 בעוד שבפועל גם נאשם 4 היה נהנה בחשבון זה.

במרץ 2002 פנה נאשם 5 אל נציג אמרו בנק והביע את רצונו לרכוש את חב' טרמופוסט, ולא גילה שבאותה עת השליטה בחברה היתה של נאשם 4, וכי האחרון מתכוון לממן את ביצוע העסקה.

נאשם 5 התבקש ע"י נציגי אמרו בנק להוכיח יכולת כלכלית לרכישת החברה, כדי לעמוד בכך, הורה נאשם 4, בידיעת נאשם 5 לנאשמים 1 ו-3 להעביר סכום של 20 מליון \$ מחשבונו הפרטי בנאשמת 3 לחשבון חברת קזפוספט בסניף 535.

במקביל, ביקשו נאשמים 4 ו-5 כי ביום 24.4.02 ישלח מכתב יכולת כלכלית מאת בנה"פ בע"מ לאמרו בנק.

במכתב זה ביקשו הנאשמים 4 ו-5 כי ירשם שהחברה היא לקוח מוערך של הסניף, למרות שחשבונה נפתח 6 ימים בלבד לפני הוצאת המכתב.

בנוסף, גרמו הנאשמים 4 ו-5 שירשם כי בחשבונה של קזפוספט מצוי סך של 20

מליון \$, מבלי לציון שהכספים שייכים לנאשם 4.

למכתב היכולת הכלכלית צרפו הנאשמים 4 ו-5 מכתב נלווה, שמקריאתו יחד עם מכתב היכולת, עלה שהכספים המצויים בחשבון החברה, הם בשליטתו הבלעדית של נאשם 5, למרות שהיו בשליטת נאשם 4, ובכך ניצלו את טעותו של אמרו בנק לקראת קיום העסקה, מבלי שיש בכך מרמה.

נאשם 5 פתח את חשבון קזפוספט בסניף 535, והצהיר שהוא הנהנה היחיד בחשבון ובעל השליטה בחברה, בעוד שבפועל נאשם 4 היה בעל הכספים ולכן היה גם הנהנה. ביוני 2002 שוב פעלו הנאשמים 4 ו-5 להוצאת מכתב יכולת כלכלית, ביקשו שירשם כי קזפוספט היא לקוח מוערך של הסניף ומצוי בחשבון סך של 50 מליון \$.

הנאשם 4 הורה הנאשמים 2 ו-3, בידיעתו של נאשם 5 להעביר סך של 30 מליון \$ נוספים לחשבונו הפרטי בנאשמת 3, לחשבון קזפוספט בסניף 535.

ביום 9.7.02 חתמו נאשם 5 ובעלי המניות של טרמופוסט על הסכם עקרוניות לפיו נדרש נאשם 5 להמציא אישור מבנק מכובד שמוכיח כי הסכום של 50 מליון \$ מובטח לצורך ביצוע רכישת טרמופוסט על ידו.

במסגרת בדיקת הנאותות נחשפו הנאשמים 4 ו-5 למידע פנימי הנוגע לטרמופוסט.

הנאשמים 4 ו-5 פעלו להוציא את המכתב הנדרש ע"י אמרו בנק, ופתחו חשבון חדש בנאשמת 3, ע"ש חברת קזפוספט בע"מ והעבירו את הכספים מחשבון קזפוספט בסניף 535, לחשבון זה.

בהמשך לפתיחת חשבון האסקרו והעברת כספים של נאשם 4, ביקש נאשם 5 מנאשמים 1 ו-3 מכתב בקשה ומכתב ליווי כדי להציגם לאמרו בנק. הוא רשם כי הכספים הם בשליטתו, ונקיים מכל חזקה ושיעבוד למרות שבפועל ידעו הנאשמים 4 – 5 כי נאשם 4 מתכוון לממן את העסקה והוא שהיה בעל השליטה בחב' קזפוספט.

לאור המצגים הללו קיבל נאשם 5 בלעדיות בניהול המו"מ.

בחודש אוגוסט 2002 נערכה חקירת מחלקת הציות והלבנת הון של אמרו בנק בקשר לנאשם 5 בקזפוספט, במסגרת חקירה זו, נתגלתה אפשרות של קשר בין קזפוספט לנאשם 4, ונאשם 5 נשאל מפורשות על קשריו עם נאשם 4, הנאשם השיב כי בעבר, בפברואר 2002 רכש מנאשם 4 את החברה, ולא גילה זיקות אחרות.

לאחר מכן פעלו הנאשמים 4 ו-5 להציג מצג של מימון חילופי ללא זיקה לנאשם 4, למרות שגם למימון זה היתה לנאשם 4 זיקה.

בגין העובדות שפורטו יוחסו לנאשמים 1 ו-3, בכתב האישום המתוקן, עבירה אחת של עבירות מנהלים ועובדים בתאגיד, לפי [סעי' 424 \(2\) לחוק העונשין](#), ולנאשמת 3 יוחסה עבירה אחת לפי אותו סעיף.

לנאשמים 4, ו-5 יוחסה עבירת תחבולה לפי [סעי' 416 לחוק העונשין](#) והנאשמים הודו והורשעו על פי הודאתם בעבירות אלה שבפרט הראשון של כתב האישום המתוקן.

ביום 1.9.03 נשלחה מאת הרשות לאיסור הלבנת הון לנאשמת 3 בקשה לדיווח משלים לפי [סעי' 31\(ג\) לחוק איסור הלבנת הון](#), והנאשמת התבקשה למסור פרטים באשר לחשבונות בהם מעורבים חב' קזפוספט לימיטד ונחום גלמור, לרבות גורמים המעורבים בחשבונות אלה, והקשר בינם לבין החשבונות.

קצין הציות של הנאשמת 3 מיכאל פרידמן, קיבל את הבקשה לידיו, הוא פנה בענין זה לנאשם 2, ונאשם 2 לא מסר לפרדימן מידע בענין הקשר בין גאידמק לחשבון, אלא הסתפק בהפנייתו לתיק נאמנות 880, שנפתח אצל הנאשמת 3 לבקשת נאשם 5, בידיעת נאשם 4.

הנאשם 2 לא ביקש מפרידמן להציג לו את התשובות שהכין לרשות לאיסור הלבנת הון, לא סיפר לו אודות הקשר בין נאשם 4 לבין קזפוספט על אף שידע שהכספים שהועברו לחשבון קזפוספט בנאשמת 3 מקורם בחשבון הנאמנות של נאשם 4

בחברה לנאמנות, ואף ידע על הקשר שפורט בין נאשם 4 לבין חב' קזפוזפט תוך שהוא מודע לכך שהדבר עשוי לפגוע בניהול התקין של עסקי החברה לנאמנות.

בגין זאת הורשעו הנאשמים 12 - 3 בעבירה של ביצוע עבירות מנהלי בנק לפי [סעי' 14](#) [ב \(ב\) לפקודת הבנקאות](#), 1941.

כאמור, כתב האישום המתוקן הוגש בעקבות הסדר הטיעון שפורט מקודם, ועל פי הסדר זה, הוסכם כי על הנאשמים 1 ו-2 יוטל עונש על פי [סעי' 52 לחוק העונשין](#), נאשם 1 ישלם קנס בסך 21,000 ₪, נאשם 2 יוטל קנס בסך 15,000 ₪, נאשמת 3 קנס בסך 42,000 ₪.

לגבי הנאשמים 4 - 5 הוסכם כי יוטל עונש לפי [סעי' 52 לחוק העונשין](#), כ"א מהנאשמים 4 ו-5 ישלם קנס בסך 21,000 ₪.

כמו כן נרשמו הודעות הנאשמת 3 בדבר נכונותה לשלם כחלק מההסדר, מבלי שהדבר מהווה קנס או רכיב ענישה סך של 9 מיליון ₪ לאוצר המדינה וכ"א מהנאשמים 4 ו-5 הסכים לשלם כחלק מההסדר, מבלי שהדבר מהווה קנס או רכיב ענישה, סך של 3 מיליון ₪ לאוצר המדינה.

כאמור, בפתח הדברים הסדר הטיעון הושג לאחר ניהול ישיבות מרובות, שמיעת כל עדי התביעה ודיונים פוריים שנערכו באולם ביהמ"ש, שבחלק מהם היה ביהמ"ש שותף פעיל.

כתב האישום המתוקן שהוגש במסגרת הסדר הטיעון משקף כאמור את התוצאה הראויה, לאחר שמיעת העדויות, כאשר יש לזכור כי לא תמיד התמונה המצטיירת בעת הגשת כתב האישום על פי חומר החקירה, היא בהכרח אותה תמונה המצטיירת לאחר ליבון הדברים בביהמ"ש באמצעות חקירת עדים וביצוע חקירות נגדיות תוך הגשת מסמכים רלבנטיים.

הסדר הטיעון ראוי, ויש לכבדו, ולאור זאת אני גוזר על נאשם 1 עונש של שנה מאסר ע"ת, שלא יעבור תוך שנה עבירות מנהלים ועובדים בתאגיד לפי [סעי' 424 \(2\) לחוק העונשין](#), ומטיל עליו קנס בסך 21,000 ₪ שישולם תוך 30 יום או שני חודשי מאסר תמורתו.

אני גוזר על נאשם 2 עונש של שנה מאסר ע"ת, שלא יעבור תוך שנה עבירות של מנהלי בנק לפי [סעי' 14 ב \(ב\) לפקודת הבנקאות](#), 1941, ומטיל עליו קנס בסך 15,000 ₪ שישולם תוך 30 יום או 45 ימי מאסר תמורתו. על הנאשמת 3 אני מטיל קנס בסך 42,000 ₪.

אני מטיל על כ"א מהנאשמים 4 ו- 5 שנה מאסר ע"ת שלא יעברו תוך שנה עבירה של תחבולה לפי סעי' 416 לחוק העונשין.

כמו כן אני מטיל על כ"א מהנאשמים 4 ו- 5 קנס בסך 21,000 ₪ שישולם תוך 30 יום או שני חודשי מאסר תמורתו.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב שבט תשע"ב, 15 פברואר 2012, במעמד הצדדים.

צבי גורפינקל 54678313

צבי גורפינקל, שופט

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן